

Lännenratsastus

SKHH ry

Yhdistyksen suosittelemat säännöt

Toteutetaan SM-kilpailuissa ja suositellaan käytettäväksi myös muiden järjestämässä lännenratsastuskilpailuissa.

Laadittu 15.4.2018

Päivitetty 9.7.2018

1	Sisälllys	
2	YLEISTÄ	3
2.1	Yleiset säännöt	3
2.1.1	Kenttä	3
2.1.2	Sanastoa	3
2.1.2.1	Askellajit ja niiden määritelmät	3
2.1.2.2	Liikkeet	4
2.1.2.3	Muuta sanastoa	5
2.2	Varusteet ja vaatetus	5
2.2.1	Varusteet	5
2.2.2	Ohjasote	5
2.2.3	Vaatetus	5
2.3	Hevosen ja ratsastajan asento	6
2.4	Liikkuminen ja liikkeiden suoritus	6
3	LAJIT	6
3.1	Western horsemanship	6
3.1.1	Kilpailun kulku	6
3.1.1.1	Tasot	7
3.1.2	Yksilöosuus	7
3.1.3	Railwork	7
3.1.4	Arvostelu	8
3.1.4.1	Pisteytys	8
3.1.4.2	Virheet	8
3.2	Barrel racing	8
3.2.1	Arvostelu	9
3.2.1.1	Virheet	9
4	LIITTEET	9

2 YLEISTÄ

Kuten muutkin keppihevosilla kilpailtavat lajit, lännenratsastus mukaillee oikeiden hevosten maailmaa ja keppihevosratsastuksen säännöt pohjautuvat lajin kansainvälisiin sekä suomalaisiin sääntöihin. Jos et ymmärrä sääntöjä, kysy kilpailunjärjestäjältä tarkennusta. Kilpailunjärjestäjänä voit kysyä säännöistä lisää niiden laatijalta. Oletus on, että jos asiasta ei ole näissä säännöissä maininta, niitä ei arvostella tai oteta huomioon kilpailusuorituksessa. Kilpailunjärjestäjällä on oikeus ja vapaus käyttää erilaisia sääntöjä, mutta vastuu ilmoittaa kilpailijoille käytettävistä säännöistä.

Keppihevoset ovat hyvin vapaa harrastus. Olemassa ei ole absoluuttista totuutta, miten keppihevosella pitäisi ratsastaa, ja jokainen saa tehdä sitä omalla tyylillään. Tuomari siis arvostelee jokaista ratsukkoa yksilönä ja arvioi, miten ratsukko suoriutuu vaadittavalla tasolla. Näkemyksiä on erilaisia, mutta nämä säännöt on koottu luomaan pohja keppihevoslännenratsastukselle, koska lajia harrastetaan keppihevosilla hyvin vähän, joten sovittuja normeja tai ihanteita ei ole määritelty tätä ennen.

Tämä on ensimmäinen versio SKHH ry:n suosittelemista lännenratsastussäännöistä keppihevosille. Sääntöihin tehdään tarvittaessa muutoksia ja lisäyksiä, kun kilpailutoiminta lähtee käyntiin. Uusimmat voimassa olevat säännöt löydät aina SKHH ry:n nettisivuilta.

2.1 Yleiset säännöt

Luokissa sijoittuu suositellusti vähintään kolme kilpailijaa. Tätä voidaan kuitenkin muuttaa, mikäli kilpailijoita on paljon tai liian vähän. Tässä järjestäjällä on vapaus itse valita ja suunnitella kilpailijoiden sijoittuminen ja palkitseminen. (Kati Pitkälä, SKHH ry:n aikaesteratsastussäännöt) Ratsukot, joilla on sama pistemäärä, sijoittuvat jaetulle sijalle. Vauhtilajeissa saman ajan saaneet ratsukot suorittavat uusinnan.

2.1.1 Kenttä

Suosittelava kentän koko on lajista riippuen n. 7x14m. Etenkin ryhmäosuuden sisältävissä luokissa (pleasure, horsemanship) osallistujien määrä tulee suhteuttaa käytettävissä olevaan tilaan. Pohjan tulee olla keppihevosratsukolle sopiva ja turvallinen. Etenkin nopeita käännöksiä sisältäviä lajeja ei suositella pohjalle, missä on paljon jalan alla liikkuvaa irtosoraa. Suositeltavat pohjat ovat hiekka, nurmi ja liikuntapinnoite. Kovalla pohjalla on suositeltavaa ohjeistaa kisaajia käyttämään kenkiä. Asfalttia ei suositella minkään keppihevosratsastuksen pohjaksi. Ulkokisoissa pohjan tulee olla tarpeeksi tasainen.

2.1.2 Sanastoa

Keppihevosilla käytettävä sanasto on täysin samaa, kuin oikeilla hevosilla, joten sama tieto löytyy myös netistä lännenratsastusta käsitteleviltä sivuilta. Niitä kuitenkin sovelletaan keppihevosmaailmaan sopiviksi.

2.1.2.1 Askellajit ja niiden määritelmät

Askellajeissa ei arvostella rodunmukaisuutta.

Käynti eli walk

Käynnissä hevonen kävelee eteenpäin rennosti ja askel on eteenpäinpyrkivä. Monessa lännenratsastuksen lajissa ihanteena on kuitenkin hidas, koottu käynti.

Jog eli hidas ravi

Jog on hidasta ja pehmeää ravia. Liitovaihetta ei juurikaan ole, mutta askel on kuitenkin selkeää ravia eikä esimerkiksi nopeaa käyntiä. Askel on lyhyttä ja matalaa. Lisätyssä jogissa askel pitenee, mutta tahdin tulee säilyä ennallaan.

Lope eli hidas laukka

Lope on hidasta ja pehmeää laukkaa. Askel on lyhyt ja matala. Vasemmassa kierroksessa on mentävä vasenta laukkaa (vasen jalka johtaa) ja oikeassa kierroksessa oikeaa laukkaa (oikea jalka johtaa), ellei toisin pyydetä.

2.1.2.2 Liikkeet

Jokaisella on keppihevostastuksessa oma tyyliä suorittaa eri liikkeet, mutta nämä ovat näiden sääntöjen määritelmät eri liikkeiden suorituksesta, ja tuomari käyttää niitä, jos kilpailukutsussa on mainittu käytettävän SKHH ry:n sääntöjä.

Stop, pysähdys

Tavallisesti lännenratsastuksessa hevonen peruuttaa pysähdyksen yhteydessä pari askelta. Kilpailtaessa pysähdyksen yhteyteen ei kuitenkaan kuulu peruutusaskelia, jos toisin ei määrätä. Hyvässä pysähdyksessä seisotaan tasajaloin ryhdikkäästi.

Voltti

Voltti on ympyrä, jonka koko on puolet kentän leveydestä. Voltin koko on voitu myös määritellä erikseen. Asetus on sisäänpäin. Taivutusta ei joko ole tai sen määrä riippuu voltin koosta.

Pohkeenväistö

Hevonen astuu suorana ristiin edeten sivulle, että eteenpäin. Asetus hieman pois päin liikkeestä. Keppihevosen etu- (pään) ja takaosan (kepin) tulisi liikkua samassa linjassa, ei toinen edellä.

Side pass

Pohkeenväistöä suoraan sivulle. Hevonen ei liiku yhtään eteenpäin, vain sivulle. Asetus ja keppihevosen asento kuten pohkeenväistössä

Sulkutaivutus

Ratsukon jalat asettuvat ulospäin uralta, hevosen pää asettuu kaulaa myöten uran sisäpuolelle (Maikken, SKHH ry:n kouluratsastussäännöt 2018).

Etu- ja takaosakäännös

Käännös etuosalla suoritetaan keppihevosen pään ollessa kääntöpisteinä liikkeen sisäpuolella paikallaan. Jalat liikkuvat kahdella uralta ja takaosa kiertää etuosan ympäri. Käännös takaosalla on etuosakäännöksen vastakohta, eli kääntöpisteinä on keppihevosen kepin pää (eli takaosa), ja etuosa kiertää takaosan ympäri.

Spin

360 asteen käännös takaosakäännös. Etuosa kiertää takaosan ympäri ja jalat astuvat ristiin. Asetus voi olla hieman liikkeen suuntaan.

Laukanvaihto

Ratsukko vaihtaa johtavan jalan laukkaa. Kahden käden ohjasotteessa ratsastaja vaihtaa ohjaskättä. Toisin kuin englantilaisessa tyyliä, lännenratsastuksessa laukanvaihdon liike pidetään melko matalana.

2.1.2.3 Muuta sanastoa

Line up

”Keskelle kaartoon” – kaikki ratsukot seisovat kentän keskellä tasaisin välimatkoin kasvot kohti samaa kentän pitkä sivua. Tuomari voi pyytää esittämään peruutuksen line upissa.

Railwork

Western horsemanshipin ryhmäosuus, jossa kaikki ratsukot ovat samaan aikaan kentällä ja heitä arvostellaan samanaikaisesti.

2.2 Varusteet ja vaatetus

Nämä säännöt koskevat kaikkia kilpailulajeja. Ensisijaisesti noudatetaan lajikohtaisia sääntöjä. Verryttelyssä sallitaan ainoastaan näiden sääntöjen mukaiset varusteet ja lisävarusteet. Tuomarilla on oikeus tarkistaa varusteet.

2.2.1 Varusteet

Hevosella tulee olla lännensuitset, eli suitsissa ei saa olla turpahihnaa. Leukaremmi ei ole pakollinen, mutta kuolainhihna/kankiketju on. Kuolaimen tulee olla joko nivel- tai kankikuolain tai bosal (hackamore). Nivel- ja kankikuolaimien kanssa käytetään päistään irrallisia avo-ohjia.

Martingaalit tai apuohjat eivät ole sallittuja. Lännentyylinen rintaremmi on sallittu. Suojia, pinteitä tms. ei saa käyttää (lukuun ottamatta reining ja vauhtilajit: tutustu lajikohtaisiin sääntöihin). Raippaa ei käytetä lännenratsastuksessa.

2.2.2 Ohjasote

Nivelellä ratsastaessa avo-ohjat tulee asettaa ristiin. Nivelellä ja bosalilla ratsastaessa ohjista pidetään englantilaiseen tapaan kiinni kahdella kädellä. Ulkokäsi pitelee keppihevosen keppiä ja ulko-ohjaa ja sisäkäsi sisäohjaa. Sisäkäden kuuluu pysyä samassa tasossa ulkokäden kanssa. Trailissa ja ranch trailissa ohjat saa siirtää yhteen käteen esteen suorituksen ajaksi, mikäli esteen suorittaminen sitä vaatii.

Kankikuolaimen kanssa on käytettävä yhden käden ohjasotetta. Yhden käden ohjasotteessa ohjat tulevat kuolainrenkaasta käteen niin, että ohjat kulkevat etusormen kummaltakin puolelta nyrkkiin. Ohjaskäden sopiva korkeus keppihevosen kiinnityskohdasta ylöspäin on keppihevosen koosta riippuen n. 10-20cm. Toisella kädellä pidetään kepeistä kiinni. Ohjanpäiden tulee roikkua ohjaskäden puoleisella puolella. Vapaalla kädellä ohjiin koskemisesta tai ohjaskädellä keppiin koskemisesta saa virhepisteitä. Ohjaskättä ei saa vaihtaa lukuun ottamatta trail- ja ranch trail -kilpailulajeja, jossa ohjaskäden saa vaihtaa esteen suorituksen ajaksi, mikäli esteen suorittaminen sitä vaatii. **Yhden käden ohjasotteen voi toteuttaa myös niin, että ohjaskädellä pidetään samalla kepeistä kiinni ja vapaa käsi joko pidetään rennosti sivulla tai ns. varjokätenä ohjaskäden vieressä. Yksityiskohdat ohjasotteessa eivät vaikuta suorituspisteisiin, vaan tärkeintä on, että muilla kun kangella ratsastetaan kahdella kädellä ja kangella yhdellä, valiten edellä mainituista tavoista.**

2.2.3 Vaatetus

Ratsastajan pukeutumisen suhteen ei ole asetettu mitään vaatimuksia. Kilpailunjärjestäjä voi vaatia kenkien käyttöä. Ratsastajan vaatetukseksi suositellaan kauluspaitaa. Monessa lajissa ratsukon yleisilme vaikuttaa

pisteisiin, joten siisti asu ja kunnolliset varusteet ovat suotavat. Stetsonia saa käyttää. Oikeilla hevosilla käytettäviä turvavarusteita, kuten kypärää tai turvaliiviä ei suositella, koska niistä ei ole hyötyä keppihevosaursastuksessa.

2.3 Hevosen ja ratsastajan asento

Keppihevosen pään tulee olla liikkeitä suorittaessa ja eteenpäin liikkuessa lännentyyliin sopivassa muodossa, eli alempana kuin englantilaisessa tyyliässä, keppi noin vaakatasossa (ns. säkä ylimpänä) riippuen keppihevosen pään rakenteesta. Turpa ei saa olla paljoa luotiviivan yli tai ali. Tämä määritelmä pätee kaikissa all around -luokissa ja reiningissä, jollei lajikohtaisissa säännöissä toisin mainita. Vauhtilajeissa hevosen tai ratsastajan asentoa ei arvostella.

Ratsastajan tulee olla keppihevosen selässä suorassa, ei etenkään etukenossa. Hänen selkensä toimii liikkuessa rennosti ja joustavasti ja jalat tekevät omaa työtään. Ylävartalo pysyy ryhdikkäänä ja rauhallisena ja kädet paikoillaan, säilyttäen rentouden.

2.4 Liikkuminen ja liikkeiden suoritus

Askellajien ja liikkeiden määritelmät löytyvät kohdasta 2.1.2. Sanastoa.

Ratsastettaessa kaarevaa uraa tai ympyrää hevosen pään on oltava hieman asettautuneena sisäpuolelle. Ympyröiden on oltava pyöreitä, ja ne ratsastetaan sopivalla vauhdilla. Ympyröiden koon ja paikan on oltava sellainen kuin radassa (ohjelmassa) määrätään. Vastalaukka on ratsastettava tasaisesti ilman tahdin tai askeleen muutosta. (SRL 2018) Pysähdyksessä keppihevosen pään on oltava suorassa.

3 LAJIT

Lännenratsastuksen lajit jakautuvat reiningiin, all around -lajeihin ja vauhtilajeihin. Yleisimmät all around -lajit ovat trail, western riding, western horsemanship ja western pleasure. Vauhtilajeihin kuuluvat pole bending ja barrel racing.

3.1 Western horsemanship

Lajissa arvostellaan ratsastajan ja hevosen kykyä suoriutua täsmällisesti ja pehmeästi erilaisista liikkeistä, tuomarin laatiman radan mukaisesti (SRL lännenratsastussäännöt 2018).

3.1.1 Kilpailun kulku

Lajissa suoritetaan kaksi osuutta: ensin yksilöosuus ja sitten ryhmäosuus eli railwork. Yksilöosuudessa ratsukko suorittaa lyhyehkön radan, johon sisältyy eri askellajeja, pysähdyksiä, käännöksiä, laukanvaihtoja tai muita liikkeitä. Railwork on kuin lyhyt pleasure-luokka: kaikki luokkaan osallistuneet ratsukot liikkuvat yhdessä uralla tuomarin määräämässä askellajissa.

3.1.1.1 Tasot

Kisojen pitämisen helpottamiseksi western horsemanship on jaoteltu tasoihin. Alemman tason luokissa vaaditut liikkeet ovat helpompia ja niitä on vähemmän, kun taas korkeamman tason luokissa siirtymät ja liikkeet ovat vaativampia ja rata useimmin pitempi. Railwork-osuus on jokaisella tasolla täysin tuomarin päätettävissä. Jokainen railwork täytyy sisältää kuitenkin kaikki askellajit (käynti, jog ja laukka) vähintään yhteen suuntaan. Jos yksilöosuus ei sisällä pysähdystä, se tulee sisältyä railwork-osuuteen. Peruutus täytyy sisältyä joko yksilörataan, ryhmäosuuteen tai se esitetään line upissa.

Rata voi sisältää sen tasolle määriteltyjä liikkeitä tai muita samantasoisia liikkeitä, mutta ei vaikeampien tasojen liikkeitä. Radan ei tarvitse sisältää kaikkia listassa olevia liikkeitä.

Taso 1

käynti, jog, laukka ainakin toiseen suuntaan, ympyrät, kahdeksikot, muut kaarevat urat, pysähdys, peruutus suoraan, enintään 180 asteen käänös etu- tai takaosalla, helpot siirtymät, yksinkertainen laukanvaihto (ravin kautta)

Taso 2

Taso 1:n asiat ja

lisätty jog, enintään 360 asteen käänös etu- tai takaosalla, keskivaikkeat siirtymät, yksi laukanvaihto, peruutus kaarevasti, pohkeenväistö

Taso 3

Taso 1:n ja 2:n asiat ja

lisätty laukka, enintään 900 asteen (kaksi ja puoli kierrosta) käänös etu- tai takaosalla, vaativat siirtymät, useampi laukanvaihto (ei kuitenkaan sarjoja), taivutusväistö, sidepass

3.1.2 Yksilöosuus

Ratsukon on suoritettava rata täsmällisesti, tarkasti, pehmeästi ja kohtuullisella vauhdilla (SRL 2018). Yksilöosuudessa ratsastajan tulee tervehtiä tuomaria radan aluksi pään nyökäytyksellä. Tuomari antaa lähtöluvan nyökkäämällä takaisin. Länneratsastuksessa ei tervehditä kädellä. Sanallista lupaa voidaan käyttää selvyuden vuoksi.

Yksilöosuudessa rataan kuuluu ratamerkkejä, joiden kohdalla määrätyt liikkeet suoritetaan. Hyvässä suorituksessa ratsukko pysyy koko ajan samalla etäisyydellä ratamerkeistä, esimerkiksi metrin päässä. Vaihteleva etäisyys ratamerkkeihin laskee suorituspisteitä.

Lisäys

3.1.3 Railwork

Ryhmäosuudessa ratsukot ovat yhdessä samaan aikaan kentällä. Tuomari määrää suunnan ja askellajin ja arvostelee ratsukkoja. Ryhmäosuudessa tuomaria ei tervehditä. Tuomari voi pyytää käyntiä, jogia, laukkaa, pysähdysten, peruutuksen ja suunnanmuutoksen. Hitaammin etenevä ratsukko on ohitettava sisäpuolelta: kentän läpi ei saa oikaista. Railworkin jälkeen ratsukot pyydetään line upiin. Tuomari voi pyytää esittämään kuolaimet tai peruutuksen.

3.1.4 Arvostelu

3.1.4.1 Pisteytys

Pisteytyksenä käytetään SRL:n mukaisia sääntöjä:

Kilpailusuorituksesta saa pisteitä 0 – 100, puolen pisteen (0,5) tarkkuudella 70 pisteen ollessa keskivertoinen suoritus.

Ohjelman suorituksesta annettavat pisteet:

+ Keskivertoa parempi

√ Keskiverto

- Keskivertoa heikompi

(SRL 2018)

3.1.4.2 Virheet

Virheet luokitellaan niiden vakavuuden perusteella rikkeeksi tai virheeksi. Tuomari arvioi virheen luokan sen vakavuuden ja toistuvuuden perusteella seuraavasti:

Rike: 0,5 – 4 pisteen vähennys

askellajirikko enintään kaksi askelta, yli- tai alikäännyminen enintään ¼ kierrosta, huono hevosen tai ratsastajan asento

Virhe: vähintään 4,5 pisteen vähennys

väärä askellaji, ylikäännyminen enemmän kuin ¼ kierrosta, hevosen koskettaminen, ohjaskädellä keppiin koskeminen, keppikädellä ohjiin koskeminen, railworkissa toisen ratsukon häirintä (esim. kiilaaminen, liian lähellä ratsastaminen), ratamerkkeihin koskeminen

Hylkääminen

väärä rata, ratamerkin kaataminen tai sen ohitus väärältä puolelta, kaatuminen/satulasta suistuminen (polvi tai käsi koskettaa maata/keppi lähtee jalkojen välistä), väärä ohjasote (yksi-/kaksikäisyys, pienemmistä virheistä ei sakoteta), tuomaria ei tervehditä (ei lähtölupaa), muiden suoritusten häirintä, selkeä ontuminen tai muu vamma, vääränlaiset varusteet,

(Sovellettu SRL:n säännöistä)

3.2 Barrel racing

Barrel racing on vauhtilaji, jossa ratsukko kiertää kolme tynnyriä ratapiirroksen (ks. 4. LIITTEET) mukaisesti mahdollisimman nopeasti. Kannustaminen on hyvinkin sallittua ja suotavaa. Barrel racingissa saa käyttää millaista suitsitusta (kuolaimet, ohjat, apuohjat jne.) tahansa. Ohjasote on vapaavalintainen, käytettävästä suitsituksesta riippumaton. Ohjaskättä saa myös vaihtaa ratsastuksen aikana. Käytettävien varusteiden on oltava kuitenkin western-tyyppisiä.

3.2.1 Arvostelu

Barrel racing on nopeuslaji, joten ratsukot sijoittuvat aikajärjestyksessä. Ajanotto alkaa ja loppuu, kun ratsukko ylittää lähtö- ja maalilinjan. Rata suoritetaan laukassa, laukanvaihtoja tai niiden puuttumista ei oteta huomioon arvostelussa. Kilpailija saa suorittaa ”lentävän lähdön”, eli ottaa vauhtia, kun hän on saanut lähtöluvan. Lähtölupa annetaan pillillä tai sanallisesti.

3.2.1.1 Virheet

+3sek

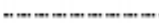

kevyt kosketus tynnyriin tai ratamerkkeihin, useampia ravi- eli juoksuaskelia

Hylkääminen

väärä rata, ratamerkin tai tynnyrin kaataminen tai sen ohitus väärältä puolelta, kaatuminen/satulasta suistuminen (polvi tai käsi koskettaa maata/keppi lähtee jalkojen välistä), lähteminen radalle ilman lähtölupaa, muiden suoritusten häirintä, selkeä ontuminen tai muu vamma, yli puolet radasta juokseminen

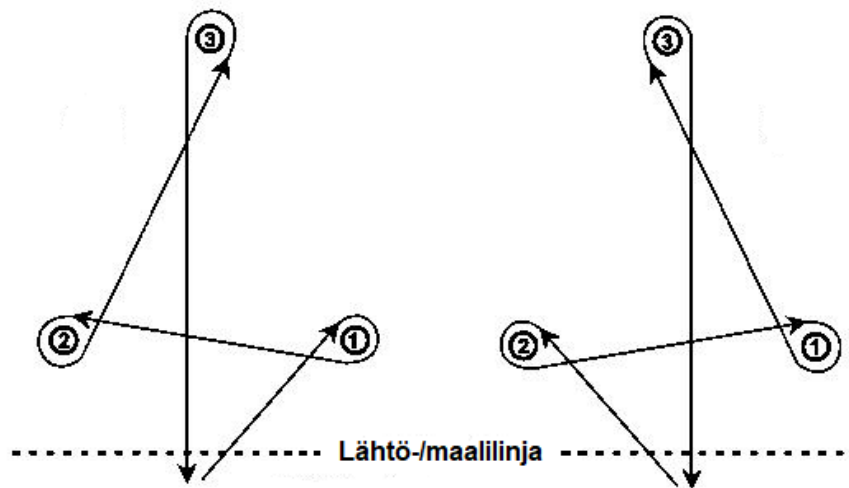
4 LIITTEET

Ratapiirrosten merkkien selitykset

Merkkien selitykset			
	Käynti		Puomi
	Ravi		Peruutus
	Laukka		Ratamerkki
	Laukanvaihto		

©SRL2018

Barrel racingin rata. Rata voidaan suorittaa joko alkaen oikealta (tynnyri 2) tai vasemmalta (tynnyri 1).

Laatinut Vilma Virtanen 15.4.2018

Päivitetty 9.7.2018